

Έλεγχος διαγωνισμών στην περίοδο πανδημίας COVID-19: εργαστηριακές εξετάσεις COVID-19, αγορά προστατευτικών масκών, κατασκευή νέας πτέρυγας (ΜΕΘ) Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας

Έλεγχος συμμόρφωσης

Ημερομηνία δημοσίευσης: 13.10.2020

[ΠΛΗΡΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ \(ΕΛ\)](#)

[ΣΥΝΟΨΗ \(ΕΝ\)](#)

Αντικείμενο εξέτασης και σκεπτικό

PCR τεστ

Μέχρι τον χρόνο του ελέγχου, η Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών (ΔΑΠ) του Υπουργείου Υγείας, διεξήγαγε 16 διαγωνισμούς με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, για την αγορά υπηρεσιών διενέργειας των μοριακών εξετάσεων COVID-19.

Μέχρι την ημέρα του ελέγχου, είχαν ανατεθεί με τις ως άνω συμβάσεις συνολικά 96 287 αναλύσεις, συνολικής αξίας 7 506 933 ευρώ, σε 12 εργαστήρια. Μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου 2020 διενεργήθηκαν 140 012 αναλύσεις και το συνολικό ποσό αυξήθηκε στα 8 871 537 ευρώ.

Μάσκες

Η ΔΑΠ αγόρασε εννέα εκατομμύρια προστατευτικές μάσκες μιας χρήσης έναντι συνολικής δαπάνης 4 680 000 ευρώ πλέον ΦΠΑ.

Νέα Πτέρυγα ΜΕΘ

Ο Οργανισμός Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ) δημοσίευσε πρόσκληση υποβολής προσφορών για την κατασκευή νέας πτέρυγας ΜΕΘ στο γενικό νοσοκομείο Λευκωσίας.

Οι διαπιστώσεις μας

PCR τεστ

Διαπιστώσαμε ότι η ΔΑΠ είχε σε μεγάλο βαθμό ακολουθήσει και εφαρμόσει τις διαδικασίες που προβλέπονται στη σχετική νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων για τέτοιες κατ' εξαίρεση έκτακτες συνθήκες.

Ωστόσο, σε δύο περιπτώσεις έγινε απευθείας ανάθεση σε εταιρεία συμφερόντων πρώην Υπουργού. Ο Υπουργός έδινε ο ίδιος οδηγίες και καθόριζε σχεδόν όλες τις πτυχές της διαδικασίας, για την οποία στη συνέχεια του ζητείτο και έδινε την έγκρισή του.

Το κυριότερο θέμα αφορά στη διαμόρφωση των τιμών των υπό αναφορά εξετάσεων και τη σε διάστημα μόλις δύο μηνών (Απρίλιος - Ιούνιος 2020) μείωση του κόστους κατά 55 % περίπου, από 110 ευρώ/εξέταση σε 50 ευρώ/εξέταση. Στη συνέχεια υπήρξε και περαιτέρω μείωση, και την ημερομηνία δημοσίευσης της έκθεσής μας, η τιμή είχε σταθεροποιηθεί περί τα 40-43 ευρώ/εξέταση λόγω του ανταγωνισμού. Η ως άνω μείωση παρατηρήθηκε στις τιμές τις οποίες υπέβαλε ιδιωτικό εργαστήριο, το οποίο είχε αναλάβει το 69 % του συνόλου των εξετάσεων, οι πλείστες εκ των οποίων του ανατέθηκαν σε τιμές υψηλότερες από την ως άνω κλίμακα τιμών.

Μάσκες

Σχετικά με την αγορά εννέα εκατομμυρίων προστατευτικών масκών μιας χρήσης έναντι συνολικής δαπάνης 4 680 000 ευρώ πλέον ΦΠΑ από τη ΔΑΠ, διαπιστώσαμε πως αυτή δεν τήρησε πλήρως τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, ούτε και τις αρχές της διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης όλων των οικονομικών φορέων.

Τα ζητήματα αυτά επηρέασαν την ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού. Δεν είχε γίνει, σε καμία από τις δύο διαδικασίες, αντικειμενική εκτίμηση κόστους βασισμένη στις τότε επικρατούσες συνθήκες, με αποτέλεσμα να μην ήταν δυνατόν να κριθεί τότε η λογικότητα των τιμών.

Νέα Πτέρυγα ΜΕΘ

Ανατέθηκε από τον ΟΚΥΠΥ απευθείας σε συγκεκριμένο αρχιτέκτονα η ετοιμασία της μελέτης και η επίβλεψη των εργασιών, χωρίς την τήρηση οποιασδήποτε διαδικασίας προσφορών και σε συγκεκριμένο εργολάβο η κατασκευή του έργου μετά τη ζήτηση προσφορών από μόλις τρεις εργοληπτικές εταιρείες, με τρόπο όμως που δεν διασφαλίστηκε καθόλου η ανάπτυξη στοιχειώδους έστω ανταγωνισμού.

Δεν τηρήθηκε η νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων σε καμία από τις δύο περιπτώσεις, υπήρξε πλήρης παράκαμψη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ που είναι το κατά νόμο αρμόδιο όργανο, ενώ υπήρξε επίσης και παραβίαση των γενικών αρχών διοικητικού δικαίου.

Ενας ουσιώδης όρος της προσφοράς, ο οποίος επέβαλε εξαιρετικά υψηλή κύρωση σε περίπτωση καθυστέρησης του έργου, αφαιρέθηκε μετά την υποβολή των προσφορών και πριν από την υπογραφή της σύμβασης. Η επιτευχθείσα τιμή φαίνεται να είναι υπερβολικά υψηλή και να μην μπορεί να δικαιολογηθεί, απλώς και μόνο από τις ιδιάζουσες συνθήκες λόγω της πανδημίας.

Τα συμπεράσματά μας

PCR τεστ

Το κατεπείγον της περίπτωσης και οι ιδιάζουσες συνθήκες δεν αναιρούν τις υποχρεώσεις των αρχών να ακολουθούν νομότυπες διαδικασίες και να τηρούν τις αρχές της διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης όλων των οικονομικών φορέων. Θα πρέπει να εφαρμόζονται τόσο η νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων όσο και οι αρχές που τη διέπουν, ακόμα και σε ιδιάζουσες συνθήκες, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό αφενός την ίση μεταχείριση των οικονομικών φορέων και αφετέρου τη διαφάνεια.

Μάσκες

Οι αρχές που θα πρέπει να διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να εφαρμόζονται πιστά σε όλες τις περιπτώσεις, ακόμα και σε συνθήκες πανδημίας, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό αφενός την ίση μεταχείριση των οικονομικών φορέων και αφετέρου τη διαφάνεια, διασφαλίζοντας, κατά το δυνατόν και το δημόσιο συμφέρον.

Νέα Πτέρυγα ΜΕΘ

Ο ΟΚΥΠΥ δεν εξέτασε όλες τις πιθανές εναλλακτικές επιλογές σχετικά με την κατασκευή νέας ΜΕΘ και ούτε όλες τις πιθανές εναλλακτικές μεθόδους για τον τρόπο υλοποίησης του έργου, όπως είναι η διαδικασία προκήρυξης ανοικτού διαγωνισμού με τη χρήση της μεθόδου Μελέτη-Κατασκευή, σύμφωνα και με τις σχετικές υποδείξεις του Τμήματος Δημοσίων Έργων.

Η επιλογή του αρχιτέκτονα και του εργολάβου έγινε απουσία νόμιμης διαδικασίας, κατά παράβαση των αρχών χρηστής διοίκησης και χωρίς καμία διασφάλιση ως προς το κόστος ή την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών.